

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vtru[m] metus ei incussus & raptus sint impedimentum dirimens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Respondeo: Hinc ut summum probari, matrimonium cum Infidelibus esse illicitum, non tamen esse irritum. Nam matrimonium cum hæretico non contrahitur *in Domino*, iuxta mentem Apostoli; & tamen irritum non est.

182
Nec In re
Ecclesie
scripto.

Non Iure Ecclesiastico scripto est irritum: nam nullum tale Ius reperitur. Concilium quidem Chalcedonense can. 13. prohibet matrimonia cum Iudæis & Paganis, non tamen illa facit irrita: nam similiter prohibet matrimonia cum hæreticis, quæ tamen constat valida esse. Dices: Concilium Tolletanum IV. can. 6. iubet Iudæos, qui Christianis iuncti sunt, aut conuerti, aut separari. Respondeo hoc Concilium non est generale, & solum agit de incolis Hispaniæ, uti supra diximus capite 5. num. 95.

183
Sed tamen
ex recepto
usu Eccle-
siae.

Ex dictis sequitur, solum more & consuetudine Ecclesiæ, quæ vim legis habeat, hoc impedimentum esse introductum. Idque merito: tum quia tale matrimonium non potest esse Sacramentum, quod requirit ut uterque sit baptizatus; est enim contractus duorum: tum quia in lege veteri matrimonia Iudæorum cum infidelibus eorum regionem incolentibus irrita erant: tum denique, quia periculum est coniugi & prolibus, ne ab infideli peruertantur.

184
Coniugij
fidelis cum
hæretico
illicitum,
non irri-
tum.

Dico Tertio: Disparitas cultus, quæ est inter fidelem & hæreticum, Iure naturæ & Ecclesiastico est impedimentum impediens; id est, reddens matrimonium culpabile, non tamen irritum. Ratio est: Tum quia est periculum peruersionis; tum, quia in Religionis ista discrepantia vix pax domestica seruari potest. Vide Ambrosium lib. 1. de Patriarcha Abraham c. 9. ubi inter cætera sic ait; *Cave Christiane Gentili aut Iudæo filiam tuam tradere. Cave, inquam, gentilem, Iudæam, aut alienigenam, id est, hæreticam, & omnem alienam à fide tua, accersas sibi.* Vide etiam Tertullianum lib. 2. ad uxorem, ubi fusè prosequitur pericula talis matrimonij.

DVBIVM III.

Utrum metus vi incussus, & raptus sint impedimentum dirimens?

185

Quod ad vim attinet, seu metum vi incussum, quomodo matrimonium irritet, supra dictum est cap. 4. dub. 7. & seq.

Raptor est
inhabilis
ad contra-
hendum.

Solum hic addenda quædam ex Concilio Tridentino sess. 24. cap. 6. ubi decernit Primò, inter raptorem & raptam, quamdiu est in eius potestate, non posse matrimonium constare. Vnde quæ rapta est, debet prius à raptore separari, & in loco tuto constitui; alioqui eius consensus erit irritus, etiam si omnino sponte præstetur.

Infamis.

Aduerte tamen hoc esse nouum, Iure antiquo minimè necessarium. Sufficiebat enim ipsam libere consentire, quamuis adhuc in eius potestate esset. Quod notandum est pro illis locis, ubi Concilium non est receptum. Vide Nauarrum lib. 4. Consiliorum tit. 3. consilio 2.

Excom-
municatus.

Secundò: Decernit raptorem perpetuò esse infamem, & omnium dignitatum incapacem. Hoc quidam intelligunt, nisi raptam duxerit: si enim duxerit, non fore infamem vel incapacem. Sed Concilium insinuat contrarium.

Tertiò: Decernit ipsum esse de facto excommunicatum.

Quartò: Omnes, qui illi consilium, vel fauo-

rem, vel auxilium ea in re præbuerint, esse etiam excommunicatos, & infames.

Quintò: Raptorem teneri ad dotandam raptam arbitrio iudicis, siue eam duxerit, siue non. Sed ad hoc non obligatur, nisi post sententiam. Teneatur ad dotandam.

DVBIVM IV.

Utrum ligamen seu vinculum alterius matrimonij dirimat matrimonium subsequens?

Respondeo: Vinculum alterius matrimonij seu ligamen Iure naturæ dirimit omne aliud matrimonium. Patet ex dictis supra cap. 4. dub. 7.

Petes Primò: Utrum matrimonium sit validum, si quis credens uxorem suam esse viuam, contrahat cum alia, cum tamè illa reuera sit mortua. Similiter si contrahat cum ea quam putat esse consanguineam, cum tamen reuera non sit: Nauarrus cap. 22. Enchiridij num. 43. & 56. respondet negatiuè. Similiter Dominicus Soto dist. 37. art. 5. & Siluester 3. matrimonium 8. num. 13. Ratio illorum est; eò quòd, cum iste credat matrimonium non posse esse validum, fieri nequeat ut habeat voluntatem absolutam contrahendi. Nemo enim potest absolute velle quod iudicatur esse impossibile.

Sed dicendum est cum Couar. 2. parte, & multis alijs, validum esse tale matrimonium, si contrahens exprimat, vel saltem intendat contrahere quantum potest. Nam si quis contraheret cum hac conditione, *Contraham tecum si possim*, etiam si existimaret se non posse, firmum esset matrimonium, modò verè ex parte rei non subsit impedimentum: ergo & istud firmum erit; quia intendit contrahere quantum potest. Pari modo si quis putet se non posse donare, tamen de facto donet quantum in ipso est, donatio erit valida si poterat donare.

Petes Secundò: Utrum is qui adhibita diligentia per multos annos nihil intellexit de vita coniugis, possit contrahere cum alio?

Respondeo: Certum est non posse: nisi ipse habeat moralem certitudinè de eius morte, qualis habetur per nuntium fide dignum; vel quando tanta sunt indicia, ut æquiualeant certo nuntio. De quibus iudicabit Iudex Ecclesiasticus. Patet Cap. Dominus, de Secundis nuptijs.

Dices: Capite Perlatum, Qui filij sunt legitimi, Alexander III. laudat Episcopum Vintoniensem, qui mulierem quandam separauit à viro in extera regione posito, deditque ei licentiam nubendi alteri; eò quòd non posset continere, quamuis vir nondum putaretur mortuus. Et dicit Pontifex filios ex secundo marito esse legitimos.

Respondeo: Pontifex laudat Episcopum illum tanquam prouidum, quòd diligentiam adhibuerit ut vir rediret: non tamen laudat quòd promulgauerit diuortium; neque laudat uxorem quòd secundò contraxerit. Nam hæc sunt contra Ius diuinum. Quòd autem filios dicit esse legitimos, causa est, quòd diuortium per Ecclesiam factum fuerit, etiam male.

CAPVT XII.

De impedimento impotentia.

DVBIVM